

Nagykárolyi ref. egyház püspöki kúria.

186/24

A NAGYKÁROLYI REF. EGYHÁZMEGYE

1907. ÉVI OKTÓBER HÓ 3-ÁN

MÁTÉSZALKÁN TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

KINCSES ISTVÁN

EGYHÁZMEGYEI JEGYZŐ.

NAGYKÁROLY,
NYOMATOTT SARKADI N. ZSIGMONDNÁL
1907.

186/24

A NAGYKÁROLYI REF. EGYHÁZMEGYE

1907. ÉVI OKTÓBER HÓ 3-ÁN

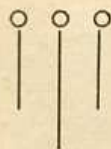
MÁTÉSZALKÁN TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

KINCSES ISTVÁN

EGYHÁZMEGYEI JEGYZŐ.

NAGYKÁROLY,
NYOMATOTT SARKADI N. ZSIGMONDNÁL
1907.

I.

JEGYZÖKÖNYV.

**Felvéve a nagykárolyi ref. egyházmegyének 1907-ik évi
október 3-án Mátészalkán tartott közgyűléséről.**

Jelen voltak:

Berey József, esperes Domahidy Elemér, gondnok
elnökök.

Vityi Bertalan, Uray József, Kincses István, Tukacs Lajos, Havas
Gyula, Ujlaky Gábor lelkészi, — Dienes Lajos, Bányay Endre,
Bodoky Béla világi tanácsbírák.

Jegyzők:

Kincses István, lelkészi. Bányay Endre, világi.

Egyházak képviselői:

Lelkészek :		Világiak :
Bere :	Vityi Bertalan	—
Börvely :	Havas Gyula	Góczy Lajos
Csomaköz :	Uray József	—
Dengeleg :	—	—
Dobra :	Korány János	—
Domahida :	—	—
Érendréd :	Csutoros Albert	—
Érkötvélyes :	—	—
Fábiánháza :	—	—
Gebe :	Szigethy Gyula	Sepsey István

Lelkészek :		Világiak :
Gencs :	—	—
Géres :	Ujlaky Miklós	—
Hodász :	—	—
Ilk :	Veres Gusztáv	—
Iriny :	—	—
Kaplony :	Szabó Menyhért	—
Kántorjánosi :	—	—
Királydarócz :	Szabó Miklós	—
Kismajtény :	Rácz Elek	—
Mátészalka :	Kincses István	Rácz István
Mérk :	Tukacs Albert	—
Nagydobos :	Mauritz Árpád	—
Nagyecsed :	Berey József	—
Nagykároly :	—	Gy. Kovács József
Nyírmegyes :	Tukacs Lajos	—
Olcsva :	Batta Miklós	—
Olcsvaapáti :	Fóris Lajos	—
Ópályi :	Király István	—
Papos :	Kéry Pál	—
Parasznya :	Sárközi Ignác	Suba Antal
Szamosszeg :	Szabó Gusztáv	Lányi Dezső
Szaniszló :	—	—
Szentmiklós :	Csighy István	—
Jármí :	Szobonya József	—
Vitka :	Ujlaky Gábor	—

Tanító-képviselők: Szoboszlay Pál, Lukács Mihály.

1. sz. Az esperes buzgó fohásza után világi elnök a közgyűlést megnyitja, jegyzőkönyvvezetéssel a lelkészi és világi jegyzőket, — hitelesítéssel Tukacs Lajos és Mauritz Árpád lelkészeket bizza meg.

2. sz. Az egyházak világi képviselői megbízó-leveleiket bemutatják és a fentirt névsor szerint igazoltatnak. Elmaradásukat kimentették: Nagy Károly, Lányi Kálmán, Veres Imre lelkészek, Kacsó Károly világi tanácsbíró, Nagy Ferencz tanító-képviselő.

3. sz. Olvastatott az esperes időközi jelentése:

Jelentés esperesi működésről s az egyházmegye állapotáról.

Mielőtt feltüntetném az egyházlátogatási jegyzőkönyvek alapján egyházmegyénk külső és belső képét, legyen szabad viszszapillantanom 4 hónapnál alig többre terjedő esperesi működésemre.

Május 11-ikén Kántorjánosiban személyesen megjelenvén, átvettem az egyházmegye pecséteit, egy sokszorosító gépet, (Cyclostyl) az egyházmegye régibb irományait, melyek rendezve vannak s az utolsó 22 év adatait, melyekről leltározás nincs, egy régi szekrénnyel együtt.

Miután közgyűlésünk nem intézkedett rendszeres átadásról s az az utóbbi 22 évre lehetetlen is lett volna, két szekérre felpakoltatva a levéltárt, átszállítottam Nagyecsedre. Mindezideig nem lévén időm az egészet átvizsgálni s rendbeszedni, a levéltárról behatóan nem nyilatkozhatom, csupán azt jegyezhetem meg, hogy főleg a régi kornak avult írásai jobb elhelyezést s nagyobb gondozást fognak igényelni, ha azt nem akarjuk, hogy végleg megsemmisüljenek. Pedig értékes Rákóczi és Lorántfi Zsuzsánna irások vannak közöttük.

Irodai asztalom mellől hamar és gyakran elszólitottak egyéb hivatalos teendők.

Május 22-ikén indultam egyházlátogatásra, mit félbeszakítva 27—30-ig kerületi gyűlésen voltam s június 1—3-ig részt vettem a hajduböszörményi Bocskay ünnepen egyházmegyém képviselőjében. E magasztos szobor-leleplezésről s az azzal összekapcsolt egyházkerületi egyházi értekezlet és protestáns irodalmi társulat gyűléseiről lapok útján értesülvén mindenki, itt hosszasan nem referálok, csak annyit jegyzek meg, hogy az ünnepély minden része méltó volt a nagy Bocskayhoz s a református papság hozzájárult az ünnepély fénye emeléséhez.

Rohamosan folytattam még egyházlátogatásaimat, kísérőm lévén mindenütt az illető iskolai kör lelkészi tanügyi bizottsági tagja, de már 17-ikén ismét abban hagyva, Szatmárra kellett mennem a ref. tanítónőképesítő vizsgákra, mint kerületi kiküldötnök, hogy részt vegyek az egyházmegyénk anyagi erejével is gyámolított intézet első képesítőjén, hol 67 tanítónő nyert oklevelet. 13 napi ott tartózkodás után, a következő napon ju-

nius 30-ikán hivatalosan beiktattam Batta Miklós lelkésztársunkat Olcsván.

Julius 9-ikén esperesi értekezletet tartottunk Debreczenben, melynek jegyzőkönyve szétküldetett.

23-ikán rendkívüli közgyűlésünk volt Nagykárolyban. Aug. 3-ikán az olcsvaapátii pályázatok felülvizsgálása Mátészalkán.

Aug. 5-ikén lelkészi értekezlet N.-károlyban, 6-ikán Mátészalkán, melyeknek eredménye ismeretes.

Szeptember 4—15-ig ismét egyházlátogatási köruton voltam.

18-ikán Budapesten az országos lelkészi congressuson hat lelkésztársammal képviseltük egyházmegyénket, mely értekezlet merész enuntatioja országos mozgalmat indított, melyből adja az Ég, hogy papitestületünk s egyházunk java származzék!

Szeptember 30-ára Nagykárolyba összehívtam a nyugdíjügyi bizottságot s a tagsági íveket elkészítettük.

Ezenkívül elnökileg elintéztem a következőket:

Gyámintézeti pénztárnok perrel fenyegettetvén a kifizetett Szathmáry József-féle tartozásról törlési nyugta kiállítására, ügyészi vélemény alapján hozzájárultam a törlési nyugta kiadásához.

Nyirmeggyes 7000 koronás kölcsönt akarván felvenni a debreczeni egyházmegye gyámintézetétől addig, míg amortizációs nagyobb kölcsönét a debreczeni főiskolai pénztártól megkaphatja, az egyháztanács jóállása mellett gyámintézetünk adta a kölcsönt kötelezvényre.

Az esperesi és jegyzői hivatal számára újabb pecsétnyomókat készíttettem, valamint a cyclottyl használhatlanná vált részeit ujakkal cseréltettem ki.

Nagykárolyi lelkész 85 éves korára hivatkozva, kérte, hogy segédlelkészt tarthasson, mit készséggel engedélyeztem, belátva, hogy főképen vallástanításra alkalmazott egyházi segédlelkész, fontos és nagymérvű ilynemű teendőin kívül az összes lelkészi szolgálatokat rendesen nem végezheti. Kibocsátottam mellé Bogdán János Debreczenben 4 évi theológiát végzett ifjut szept. 30-ikán.

Királydarócz és Paposnak véleményeztem illető helyen az országos segélygyűjtés megadását.

Tukacs Lajos nyirmeggyesi lelkésznek aug. 2-től egy heti, Csutoros Albert érendrédi lelkésznek aug. 5—15-ig, Németh Sándor olcsvaapáti tanítónak július 23-tól 3—4 hétig tartó távollétüket, bejelentésök okainál fogva tudomásul vettem.

Mindezeknek helybenhagyását tisztelettel kérem.

A már jelzett időben az összes egyházakat meglátogatván, elsőben is köszönetemet fejezem ki a szives fogadtatásért, melyben részesíteni kegyesek voltak lelkésztársaim családjaikkal s az egyházakkal egyetemben.

A mindenütt felvett jegyzőkönyvek alapján részletesen a következőket terjesztem elő:

I. Vallásos erkölcsi állapot.

Egyházi funkciók a lelkészek által pontosan végeztetnek s főleg a vasárnapi isteni tiszteletek a hivek által kellő buzgósággal látogattatnak. Sajnos, hogy van 4 egyház, hol vasárnap délután csak könyörgés tartatik, nem pedig a szokásos biblia- vagy káté-magyarázat.

Köznapokon biblimagyarázat nincs sehol; a hivek részvétlensége miatt, — bűnbánati hetek kivételével, — a rendes imára is csak népesebb helyeken harangoznak, főleg a nyári hónapokban.

Elvétve fordul elő, hogy a konfirmációra ne a lelkész készítse elő gyermekeinket (7 egyház) s ha volna még gyülekezet, hol a konfirmáció ünnepélyes keretek között nem végeztetnék, ez annnyival inkább behozandó, mivel az I. t.-cz. 143. §-a erre a lelkészeket kötelezi.

Urvacsorával a hivek tömegesen élnek, betegeknek legtöbb helyen csak akkor osztatik ki, midőn a templomban is élnek azzal, más vallásuak között azonban mindenkor, ha a betegek kívánják.

Sectáriusok vannak Gebén 3-an, Nagyecsedben 23-an, de egyházi szertartás mellőzése sehol sem fordult elő.

Viszálkodó házasok száma 15, vadházasoké 56.

A szegényekről való gondoskodás legtöbb helyen társadalmi és polgári községi feladatnak tekintetik s az egyházak tandíj elengedéssel járulnak hozzá. Ez okozza, hogy az I. t.-cz. 128 §-a végrehajtva alig van. (Dobra, Érkörtlényes, Fábiánháza, Nagyecsed kivétel.) — Jövőben erre az egyházak kerületi utasítással is kötelezve levén, a szegény alap létesítésével az egyes egyházak tevékenysége fokozódni fog.

Kegyes adományok voltak:

Domahidán id. Veres Ferencz egy szekrényt az urasztalai edényeknek 32 kor. értékben.

Érendréden: Nagy István, dr. Falussy Árpád, Veres Lajos, özv. Veres Györgyné, Uray Pál, Szintay család urasztalához kenyeret és bort 5—5 kor. = 30 kor.

Érkörtlényesen: néhai Pap Antal hagyományozott 200 koronát alapítvány gyanánt az egyháznak.

Fábiánházán: Kocsondi Lajosné és Veres Miklósné urasztalát készítették 60 kor. értékben, Dobronyi Gábor 10 kor., ifj. Bene Lajos 2 kor., Dobronyi Istvánné bársony urasztali terület 40 kor. értékben, Varga Ferenczné 20 kor., Harsa Dánielné 10 kor., Bene József 4 kor., Varga János 2 kor., Fábiánháza község 100 kor. iskolára. Összesen 248 kor.

Gebén: dr. Serly Gusztávné sz. Mórícz Ilona és dr. Áaron Sándorné sz. Szilágyi Margit urnők 3—3 ezer gyökeres szőlővesszőt a lelkészi szőlő részére (96 kor.), Jeney Imre Amerikából 20 kor. a templomra.

Gencsen: minden urvacsorához kenyeret egyesek (10 kor.)

Géresen: Nagy Lajos gondnok 2 kor., Halmi János (özv.) 10 kor. Nagy Lajos 2 befonott üveget = 10 kor. Urvacsorához bort Szeles Sándorné, Czibere József, Ujlaky Miklós, Miklóssy Gyula, Menyhárt József és Barta János (érték 15 kor.)

Hodászon: Ibrányi Ferencz bort egy izben urvacsorához (2 kor.)

Ilken: Urasztalai kenyeret és bort a presbyterium (20 kor.)

Irinyben: Jasztrabszky Kálmán 500 kor., Ujlaky Andrásné 200 kor., Veres Imre 20 kor.

Kaplonyban: id. Nyiri Pál 10 kor., ifj. Nyiri Sándor 4 kor. Hegedüs Eszter 1 kor. Nagy Ferencz 10 kor. Illyés Ferencz 5 kor. Hajdu János és neje Amaczi Erzsébet 4 kor. Illyés Sándor 10 kor. Budai János vasuti őr és neje Budai Ágnes egy urasztalai terület 16 kor. értékben.

Királydarócson: adakozások és szószéki s urasztalai terítők 300 kor. értékben.

Mátészalkán: Kincses Pista, Ilonka, Józsika és Endre együtt 20 kor. Sarkady Rudolf 20 kor. Budaházy Sándor 10 kor. Kun Bakos József 10 kor. Gráf Lajos 10 kor. s több kisebb adományok összesen 131 kor.

Mérken: Urvacsorához bort adtak Veres András, Bereczki Lajos, kenyeret Nagy József, Szabó Károly (6 kor.)

Nagydoboson: Péchy Kálmán debreczeni lakos, helybeli birtokos urvacsorához 50 liter bort, Fodor Zsigmond 10 liter (24 kor.) Orgona alapra több éven át 1139:30 kor.

Nagykárolyban: Szabó Dezső csanálosi körjegyző egy ezüst keresztelő edényt 100 kor. értékben. Vida István vasúti ör 20 kor. A timár ipartársulat 20 kor. toronyóra alapra.

Nyírmeggyesen: Kiss János 32 liter bort urasztalához (6 kor.)

Olcsván: több presbyter urvacsorai kenyeret és bort.

Olcsvaapátiban: urasztalát kenyérrel s borral a presbyterek látják el. (20 kor.)

Ópályiban: Uzonyi Ferencz sütőházépítésre 60 kor.

Paposon: Zsiday Imre jármi birtokos bortartó kannát (4 korona.)

Szaniszlón: Szilágyi György g. kath. földbirtokos harangot öntetett 1045·80 kor. Vasállványra 40 kor.

Jármiban: Szobonya József lelkész 100 kor. magtárépítésre.

Összes kegyes adományok s hagyományok összege 4491 korona 21 egyházban.

A nemes tett önmagából eredő jutalma mellett vallásos kebleikben foglaljon helyet egyházmegyénk elismerő köszönete.

II. Az egyházak külélete.

35 egyházunkban 417 presbyter vállalai segítettek emelni a közügyet. Gyűlések jegyzőkönyveit legtöbb helyen a tanítók vették. Egyházközségi közgyűlés képviseleti alapon 2 egyházban volt szervezve. Anyakönyvek pontosan vezetve mindenütt. Kivánni való lehet sok helyen az iktatókra nézve s a levéltár rendezettebb voltára tekintve. Vagyonkönyv s leltár most van rendezés alatt több egyházban.

Számadásokról a számvevőszék közölvén kimutatását, itt csak az egyházak adósságait emlitem fel, mely 161,077 korona. Állandó alapítványok összege 12 egyházban 37,120 korona.

Belhivatalnokok általában kifizettettek, míg az egyházmegyei és kerületi illetékek stb. hátrányai közöltettek köz- és gyámpénztárnok kimutatásaiban.

Az adókulcs szerfelett különböző s fedezi az évi szükségletet 10 egyházban, nem fedezi 25-ben.

A templom állapota jó 26 egyházban, javítást vagy újból építést igényel 9-ben.

Iskolai épületek külsőleg is megfelelők 23 helyen, nem megfelelők 9-ben, nincs iskolánk 3 egyházban.

Lelkészlak jó 24 egyházban, javításra vár 11-ben.

Egyházi épületeink mind biztosítva vannak tűz ellen.

Temetője minden egyháznak van.

Új építkezés történt 39,376 korona költséggel, épületek fenntartására fordított 10,410 korona.

III. Népiskolai adatok.

Tankötelesek 6—12 évig fiu 2192, leány 2194 = 4386

iskolába járt fiu 1924, leány 1869 = 3793

Tankötelesek 13—15 évig fiu 765, leány 735 = 1500

iskolába járt fiu — leány — = 1134

Konfirmáltatott fiu 348, leány 363 = 711.

Többi adatok a tanügyi bizottság jelentésében.

IV. Belhivatalnokok, tisztviselők.

Egyházmegyénk 35 egyházában 35 lelkész s 4 segédlelkész működött. Önálló kántor, ki tanítással ne foglalkoznék, nincs. Tanítóink száma 52 volt. Presbyterek s egyházi tisztviselőkre panasz nincs sehol s belhivatalnokok között a viszony 1 egyház kivételével mindenütt jó.

V. Népmozgalmi adatok.

Született (34 egyházban) fiu 697, leány 717 = 1414

Meghalt (34 egyházban) fiu 471, leány 510 = 981

Áttért 14, kitért 2.

Szaporodás 445.

Népesség 34291.

Házasságra lépett összesen 177 pár; a vegyes házások közül megegyezett javunkra 4; kárunkra —.

A feltüntetett adatok bizonyítják, hogy egyházmegyénk általánosságban a fejlődés, az előmenetel útján van.

Ha egyes egyházakat a túl magas teher súlya nyom is, de mint pálma, nemcsak meg nem törik, hanem tovább gyarapodik.

Vannak ugyan időszakai jelenségek, melyek félelmeteseknek látszanak, mint a hazából kivándorlás, az iskolák leszakadása az egyház testéről, de ezek sem mutatnak rombolást, pusztulást.

Elhárítható bajnak látszik az, hogy az iskoláztatás kellő szigorral még mindig nem hajtatik végre mindenütt. Juniában már több helyen az első hetekben üres iskolát találtam s szep-

temberben sok helyen az előkészületek sem tétettek meg. Egyházi és polgári község együttes működése vezethet itt eredményre.

Elháríthatlan a baj Csomaközön, hol az iskola beszüntetett azért, mert 2 tanköteles van.

Egyes belhivatalnokok felszaporodott hátraléka s egyes egyházak felszaporodott adóssága s a be nem fizetett kamatok nagysága annyival inkább szigorú intézkedést fog igényelni, mert a jövő évben a nyugdíj járulék is hozzá jövőn, ha ez évben a régebbi tartozások nem törlesztetnek, jövőben még kevesebb remény lehet a kiegyenlítésre.

Végül beleegyezést kérvén arra, hogy ezentúl az esperesi jelentés ne a jegyzőkönyvben, hanem előzetesen nyomattassék ki s küldetessék el a gyűlés előtt.

Kiváló tisztelettel vagyok a nt. és méltóságos közgyűlésnek

Nagyecséd, 1907. október 2.

alázatos szolgája

Berey József,
esperes.

A közgyűlés egyhangulag helyesléssel veszi tudomásul.

4. sz. Esperes jelenti, hogy az olcsvaapátii egyház f. évi augusztus 25-én lelkészül Fóris Lajos Ugocsa tivadari lelkészt választotta meg, ki hivatalába szeptember 22-én ünnepélyesen be lett iktatva.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, a választást megerősítette, a megválasztott lelkészt egyházmegyénk lelkészi karába bekeblezte.

5. sz. Esperes beterjeszti Havas Gyula lelkészi tanácsbíróvá megválasztását igazoló jegyzőkönyvet.

A megválasztott tanácsbíró az esküt letévén, lelkes szavakban ajánlja magát az egyházmegye szolgálatába és helyét a közgyűlés éljenzése közt elfoglalja.

6. sz. Esperes jelenti, hogy a tanító képviselőkre első ízben beadott szavazás eredménye az lett, hogy Szoboszlay Pál és Lukács Mihály általános többséggel meg lettek választva, míg a Nagy Sándor és Nagy Ferencz közt megtartott szűkebb körű szavazásnál utóbbi nyert többséget.

Tudomásul vétetett s nevezettek 3 évre az egyházmegyei közgyűlés hivatalos tagjai közé felvétettek.

7. sz. Esperes jelenti, hogy a tavaszi rendes közgyűlés óta egyházmegyéinkbe rendes tanítókul alkalmaztattak Török Bernát a kántorjánosi, Deák Imre a géresi, Borbáth Andor a mátészalkai, Melegh Dániel a kaplonyi, Mohácsy Gábor a kántorjánosi, Varga Géza a fábiánháza és Pál Jenő a szaniszlói iskoláknál.

Esperes jelentése tudomásul vétetvén, nevezett tanítók hivatalukban megerősíttetnek s egyházmegyéinkbe bekebeleztetnek.

8. sz. Esperes jelenti, hogy segédlelkészekül a már említett Bogdán János nagykárolyi s. lelkészen kívül meghivattak a kántorjánosi egyházba Dózsa Jenő és a dobrai egyházba Simon Gyula I. lelkészképességi vizsgát tett atyafiak.

Tudomásul vétetik s a nevezett segédlelkészek egyházmegyéinkbe bekebeleztetnek.

9. sz. Esperes jelenti, hogy elmaradásukat igazolták az 1906. évi szept. 27-iki gyűlésről: Csutoros Albert és Asztalos György, utóbbi magas életkorára tekintettel egyszer s mindenkorra felmentetett. 1907. júl. 23-diki gyűlésről: Segesváry József, Sárközy Ignác és Ujlaky Gábor. — Nem igazolták az 1906. évi szept. 27-iki gyűlésről: Pataky Sándor, Asztalos Kálmán, Kalmár Ferencz, Ablonczy Andor, Tukacs Albert, Szabó Gusztáv. — 1907. márcz. 6-diki gyűlésről: Uray József, Nagy Károly, Pataky Sándor, Kalmár Ferencz, Veres Imre, Szabó Menyhért, Takács Ferencz, — 1907. máj. 7-diki gyűlésről: Korány János, Pataky Sándor, — 1907. július 23-diki gyűlésről: Nagy Károly, Korány János, Király István, Pataky Sándor, Kéry Pál, Szobonya József.

A jelentést tudomásul veszi, Tukacs Albert, Uray József, Rácz Elek, Vityi Bertalan, és Szabó Gusztáv szóbeli igazolását a közgyűlés elfogadja.

10. sz. Esperes előadja, hogy a tanácsbiróságra elrendelt szavazatot nem küldte be Érkörtlvényes, a tanító képviselők pedig nem szavaztak Csomaköz, Bere, Kismajtény, Ó-Pályi, Érkörtlvényes, Nagykároly, Vitka, — másodizben pedig Dengeleg, Ilk, Kántorjánosi, Olcsvaapáti, Ópályi és Papos.

Tudomásul vétetik s szóbeli igazolás alapján Csomaköz, Bere és Kismajtény felmentettek.

11. sz. Új tanítók eskütételre hivatván fel,

a hivatalos esküt leteszik: Szoboszlay Piroska, Borbáth Andor, Meleg Dániel, Sepsey István.

12. sz. Olvastatott a gróf Tisza István levele, melyben a dunántúli egyházkerület főgondnokává lett megválasztása alkalmával kifejezett üdvözlését köszöni meg egyházmegyénknek.

Tudomásul vétetett, s levéltárba tételni rendeltetett.

13. sz. Kincses Istvánnak a közpénztárnokságról való lemondása esperes által bejelentetvén.

A lemondást a közgyűlés tudomásul veszi s lemondó pénztárnoknak lelkiismeretes működéseért köszönetét jegyzőkönyvileg fejezi ki. Esperes megbizatik, hogy a közpénztárnokságra a presbyteriumok szavazatait a jövő közgyűlésig bekérje, addig a pénztárnokság vitelére volt pénztárnok kéretett fel.

14. sz. Esperes jelenti, hogy dr. Szepessy Károly egyházmegyei ügyész összeférhetetlenség indokából az egyházmegyei világi tanácsbiróságról lemondott.

Dr. Szepessy Károly lemondása elfogadtatván esperes megbizatik, hogy a szavazást elrendelje s a szavazat felbontására az eddig eljáró bizottságot hívja össze.

15. sz. Olvastatott a számvevőszék következő jelentése :
az özvegy-árva gyámintézeti pénztár számadásáról :

Nagytiszteletű és Méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés !

Kötelességünkhöz hiven a hodászi református egyház gondnoki számadását, az 1905-ik és 1906-ik évről, továbbá egyházmegyénk lelkészi özvegy-árva gyámintézete vagyonának kezeléséről az 1906-ik év szept. hava első napjától az 1907. év szeptember hava első napjáig terjedő időről, valamint az Országos özvegy-árva gyámintézet belépési díjai s évi járulékairól szintén az 1906. szept. havától 1907. évi szeptember haváig terjedő időről készített s hozzánk benyújtott számadást, végre a nagydobosi s ilki egyházak gondnoki számadásait s költségelőirányzatait megvizsgálván, tiszteletteljes jelentésünket a következőkben van szerencsénk beterjeszteni.

A hodászi református egyház gondnoki számadása nagy részben nélkülözi azon alaki kellékeket, a melyeknek betartása a számadások készítésére vonatkozó egyházmegyei szabályzatunkban egyenesen elvan rendelve. Számadási főkönyv egyáltalában nincs csatolva ; hiányzik az 1905-ik évi költségelőirányzat, melyről a kísérő levélben az van megjegyezve, hogy az úgy is felesleges ; a számadást pótló bevételi s kiadási napló kifejezetten *másolat*, holott szabályaink szerint az *eredeti* lenne beterjesztendő. Ezen alaki hiányokkal szemben lényegileg csaknem teljesen kifogástalan. A pontosan vezetett s minden tételében nyugta illetve ellennyugtával felszerelt napló, valóban pompás alapot szolgáltat egy helyes számadás készítésére, melynek kötelezettsége kétségtelenül a számadó terhét képezi.

Miután lényegében helyesnek találtuk a számadást, az alaki hiányoktól ezuttal és utoljára, tekintettel arra, hogy a hiányokat úgy is pótolni kell, az adócsökkentésért való kérelmezés alkalmával, eltekintünk s a fentartandók fentartásával elfogadhatónak véleményezzük.

Az egyházmegyei lelkészi özvegy-árva gyámintézet számadását, a „bevételi s kiadási napló“ képezi, melyet négy darab melléklet támogat. Az A. alatti a gyámintézet kölcsön tőkéinek s esedékes kamatainak részletes kimutatását, a B. alatti a lelkészi járulékok hátralékainak, a C. alatti az egyházak hátralékainak kimutatását, a D. alatti a gyámintézet vagyoni helyzetének áttekintését foglalja magában. A napló minden tételében pontosan van vezetve, a bevételek és kiadások, nyugták s ellen-

nyugtákkal igazolva, mely körülmény a számadás korrektséget lényegileg kétségtelenné teszi. A mellékletek hiven beszámolnak a gyámintézet tőkéiről, elhelyezéséről, ugyszintén a hátralékban levő kamatok s járulékokról, sőt a D. jegyü „áttekintés” — ha a számadás többi okmányait pontosan átvizsgáltuk, elég tiszta képet nyújt a gyámintézet vagyoni állásáról. Mindamellett azonban lehetetlen nem éreznünk a „számadási főkönyv” hiányát, melynek csak alapját képezheti, de soha helyetteséül nem szolgálhat a bevételi s kiadási napló. Nem azért, mintha a számadási főkönyv hiánya a számadás helyességét, igazságát, alterálná, hanem azért, mert meglepte tisztább, áttekinthetőbb képet nyújt a számadásról, s a vizsgálatot végtelen megkönnyíti egész annyira, hogy ha nincs, nagy vonásokban magának a vizsgálónak kell megkészeníteni, a mi pedig semmi esetre sem lehet az ő feladata. Ugyanazért azon óhajunkat fejezzük ki, vajha a jövőben ez a forma hiány pótolva lenne.

A „Napló” mérlege szerint bevétel volt 19,993 K 78 f, kiadás 19,993 K, maradvány 78 fillér. A kiadás 25-ik f. sz. alatti tételére, mely szerint Tiszteletes özv. Búzás Lajosné aszszonynak 1908—1909-ik évi kegydíjából 150 K előleg adatott, tisztelettel megjegyezzük, hogy amennyiben a gyámdíj ugyis előleges részletekben adatik ki, az előleg nyújtása ellenkezik alapszabályainkkal. Ugyanezen tiszteletteljes megjegyzést kell csatolnunk a kiadás 19-ik f. sz. alatti tételéhez, melyben M. Szabó Miklós lelkészársunk részére 600 K személyi kölcsön kiadása van bevezetve. Alapszabályaink szerint személyi kölcsön csak 200 koronáig nyújtható. Tizenhárom lelkészözvegy és árva részére 4250 K gyámdíj fizettetett ki.

A „Vagyonkimutatás” szerint van a gyámintézetnek 6%-os kölcsön tőkében elhelyezve 20,042 K 21 f, ennek esedékes kamata 4408 K 51 f. Takarékpénztárban 17,497 K 51 fillér. Örvendetes körülmény, hogy a magán kölcsön összege felülhaladja a takarékpénztári betét összegét. Kevésbé örvendetes körülmény azonban az, hogy a lelkészi hátralékok járulécai 3959 K 58 f, az egyházaké pedig 1495 K 14 f-ért tesz ki. Lelkészekkel szemben követelés volt ez évben 4551 K 72 f, befizettetett 592 K 14 f; egyházakkal szemben követelés 1629 K 54 f, befizettetett 134 K 40 f. Tehát mult évi közgyűlésünk ismételten hozott határozatának nem lett semmi eredménye. Tiz darab népbanki részvény névértéke 4000 korona. Összes vagyon ezidő szerint 51,402 K 95 f, amelyhez ha hozzáadjuk a szintén

ez év bevételéhez tartozó, de még le nem érkezett 961 K államsegélyt, lesz a gyámintézet összes vagyona 52,363 K 95 fillér.

Az orsz. lelkeszi özvegy-árva gyámintézet belépési díjai s járulékairól vezetett számadás is minden tételében nyugtákkal igazolt pontos és helyes. Sajnos csak az, hogy a hátralék itt is 3246 K 99 fillért tesz ki.

Midőn mind a két számadást helyesen vezetettnek találtuk, nem mulaszthatjuk el megjegyezni, sőt kiemelni, hogy az egyházmegyei gyámintézet pénzeinek kezelése körül, amint azt a takarékpénztári könyvek adataival összehasonlított napló bejegyzéseiből kitűnik, mintaszerű pontosságot s buzgóságot tapasztaltunk, úgy hogy az intézet pénze ugyszólva egy napig sem hever gyümölcsözetlenül, miért is tisztelettel véleményezzük, hogy Nagytiszteletű Vityi Bertalan egyházmegyei gyámintézeti pénztáros urat a számadás kötelezettsége alól — a fentartandók fentartásával — felmenteni s a számadást egész terjedelmében jegyzőkönyvünkben kinyomatni méltóztassék.

A nagydobosi ref. egyház 1906-ik évi gondnoki számadása s 1907-ik évi költségelőirányzata mind alakilag, mind lényegileg helyes. Számadás bevétele 4059 K 35 f, kiadás 3034 K 19 f, maradvány 1025 K 16 f. A költségelőirányzatban szükséglet 4782 K 20 f, fedezet 4805 K 80 f, maradvány 23 K 60 f.

Az ilki ref. egyház 1906-ik évi gondnoki számadása alakilag nem felel meg a törvény kívánalmainak, számadási főkönyve nincs. Lényegileg azonban helyes. Bevétel 2101 K 85 f, kiadás 1332 K 07 f, maradvány 769 K 78 f. Az 1907-ik évi költségvetés egészen helyes. Szükséglet 4341 K 53 f, fedezet 3491 K 78 f, hiány 849 K 75 f.

Melyek után kiváló tiszteletünk nyilvánítása mellett maradtunk a Nagytiszteletű és Méltóságos Egyházmegyei Közgyűlésnek

Mátészalka, 1907. okt. 3.

kész szolgái:

Havas Gyula,
számvevőszéki elnök.

Tukacs Lajos,
számvevőszéki tag.

A számvevőszék felolvasott jelentését a közgyűlés tudomásul veszi, a nagydobosi egyház 1906. évi számadását és 1907. évi költségvetését, valamint az ilki egyház 1906. évi számadását s 1907. évi költségvetését elfogadja, s felhívja az esperest, hogy a nagymérvű hátralékos tartozások behajtása iránt a legerélyesebben intézkedjék.

16. sz. Vityi Bertalan gyámintézeti pénztárnok indítványozza, hogy a gyámintézetből ezután kiadandó kölcsönök 6% helyett 8%-os kamatra adassanak ki.

Hosszabb vita után a felvetett indítványt azon módosítással fogadja el a közgyűlés, hogy egyházak és lelkészekkel szemben fentartassék az eddigi 6%-os kamat. Számvevőszék jelentésében a kiadás 19. és 25. sz. alatti tételére vonatkozó megjegyzés pénztárnok felvilágosítása alapján el-esik, miután erre vonatkozólag az előbbi egyházmegyei közgyűlés határozott.

17. sz. Olvastatott a tanügyi bizottság következő jelentése az iskolákról:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Az 1906—1907. iskolai évről rövid jelentésemet a következőkben van szerencsém, a hozzám, a tanügyi bizottság iskolalátogató tagjai által beterjesztett jelentések alapján előadni. A jelzett iskolai évben működött egyházmegyénk harminczkét egyházában összesen 54 tanerő, és pedig 41 férfi, 13 nő. Az 54 tanító közül, 48 állandó, 6 ideiglenes tanító volt. Javadalom tekintetében egy ideiglenes tanítónak volt nyolczszáz koronánál kevesebb javadalma, nyolczszáz kor. volt 23-nak, 900 kor. 4-nek, 1000 kor. 6-nak, a többinek, tehát 20-nak 1000 koronán felül emelkedett. A tanítói fizetéseket 26 egyházban pótolta államsegély, melynek fő összege 19819 koronát tett ki. A 6—12 éves, tehát mindennapi tanköteles volt fi 2410, nő 2155, összesen 4565, ebből iskolába járt fi 1997, nő 1905, összesen 3896. Az iskolakötelesek száma 469-el haladja meg a beiskolázottak számát. Az iskolázatlanok számához a legnagyobb perczentet Szamoszeg szolgáltatja, hol a tankötelesek száma

530, melyből 364 járt mindennapi iskolába. A 6—12 éves tan-
kötelesek mindnyájan iskolába jártak Szaniszlón, Papos, Pályi,
Apáti, Mérk, K.-Majtény, K.-Darócz, Kaplony, Hodász, Géres,
Gebe, Fábiánháza, Dobra, Bere, Csomaköz és Börvelyben.
12—15 évesek, tehát ismétlőiskola kötelesek voltak finemen 668,
nő 705, összesen 1373, ebből iskolába járt fi 284, nő 270,
összesen 554. — Nagyobb egyházakban több helyen gazda-
sági iskolák pótolták az ismétlőiskolákat. Sem gazdasági sem
ismétlőiskola nem volt Gencs, Hodász, Géres, Kaplony, Király-
Darócz, Mérk és Nagy-Doboson. — A mi a tantermeket
illeti, a hozzám beküldött jelentésekben összesen öt tanterem
ellen tétetik kifogás. Az olcsvai, apáti-i és ilki nem megfelelők,
a pályi-i, jármi-i szükeknek és sötéteknek vannak jelezve. A
felszerelés hiányosnak van jelölve Olcsván, Apáti, Vitka, Ilk.
Szamosszegen, részben Károly, Börvely, Kaplony, Majtény, Pá-
lyi, Endréd, Ecsed, Fábiánháza, Meggyes és K.-Daróczon. Igen
hiányos Dobrán. Vezérkönyvek nincsenek Gebén. Géresen pe-
dig az ülőpadok ellen emeltetik kifogás. Az iskolai év 10 hó-
napig tartott 8 egyházban, 9 hóig 15 egyh.-ban, 8 hóig tíz
egyházban. Négyosztályu iskolák voltak: Hodász, Papos és
N.-Ecseden, öt osztályu Ilk, Körtvélyes, Bere, Mérk, Fábián-
háza és K.-Daróczon, a többi egyházakban az iskolák mind
hat osztályuak.

Ami már a tanítás eredményét illeti kitünő iskolák voltak:
az olcsvai vegyes, tanító Nagy Sándor, nagydobosi vegyes, tanító
Kovács János, szamosszegi két kisebb, tanító Szabó László és
Szabó Lászlóné, nagykárolyi közép fi, tanító Lukács Mihály, máté-
szalkai nagyobb fi, tanító Szoboszlai Pál, kjánosi-i kisebb, ta-
nító Csathó Eszter. Jelesek: nagykárolyi kisebb fi és leány, bör-
velyi nagyobb fi és leány, mátészalkai kisebb fi és mindkét
leány, parasznyai vegyes, irinyi vegyes, érendrédi mindkettő, fá-
biánházai nagyobb, dobrai kisebb. Jók: vitkai leány, nagykárolyi
nagyobb fi és leány, börvelyi kisebb vegyes, kismajtényi ve-
gyes, jármi-i vegyes, berei vegyes, csomaközi vegyes, szaniszlói
vegyes, fábiánházai kisebb, nyírmeggyesi mindkettő, gencsi ki-
sebb. Kielégítők: géresi nagyobb, dobrai nagyobb, kaplonyi ve-
gyes. Elegendők: olcsvaapáti-i vegyes, vitkai fi, ilki vegyes. —
Általában véve a tanítók szorgalma, eljárása ellen súlyosabb kifo-
gás egy tanügyi körből sem jelentetett, sőt a harmadik tanügyi
kör vizsgálói örömmel jelzik, hogy az összes iskolákban a mult
hoz képest mindenütt haladás, nagyobb és örvedetesebb ered-

mény észlelhető. Konfirmáltattak fi 341, nő 370, összesen 711. Az állami iskolákban teljesített vallástanításról csak Nagyecsedről érkezett jelentés, honnan a vizsgálatot teljesítő tanügyi bizottsági tag a következő jelentést teszi: „az ecsedi állami iskolában a vallás vizsgálatot az évváró vizsga alkalmával, mint a távollevő ecsedi lelkész megbízottja vettem fel s jeles eredményt tapasztaltam. A vallás tanár Tukacs László s. lelkész, tanítja a vallást a „C“ tanterv szerint, az egyházkerületi kézi könyvek használatnak.“

Amidőn a fentiekben a múlt iskolai év tanügyi állapotáról rövid jelentésemet megadtam, kiváló tisztelettel maradok Berében

Nagytiszteletű s Méltóságos egyházmegyei gyűlés alázatos szolgálja

Vityi Bertalan

t. b. elnök.

Felolvasott tanügyi bizottsági jelentés tudomásul vétetik.

18. sz. Olvastatott a tanügyi bizottság következő jelentése a tananyag beosztás és órarend beküldéséről:

J E G Y Z Ő K Ö N Y V.

Felvétetett a nagykárolyi ref. egyházmegyei tanügyi bizottságnak Nagykárolyban, 1907. augusztus 26-án tartott gyűlésében.

Jelenvoltak: Vityi Bertalan elnök, Rácz Elek, Takács Ferencz, Asztalos Kálmán, Veres Gusztáv, Csighy István, Szoboszlay Pál, Nagy Ferencz és Lukács Mihály biz. tagok.

1. Elnök a gyűlést megnyitván, előadja, hogy az egyházm. közgyűlés által a július 1-re beküldeni rendelt tananyagbeosztást ez ideig 32 tanító küldte be. A beküldött munkálatokat ő az illető körlelkészekhez tette át átnézés végett; felhívja azért a körlelkészeket, hogy észrevételeiket tegyék meg.

A körlelkészek egyenként tett jelentéseiből kitűnik, hogy több tanító nem értette meg az egyházmegyei közgyűlés rendeletét, mely pedig az 1906. szept. 27-iki gyűlés jegyzőkönyvének 15-ik

lapján elég világosan mondja: „*hogy az egyházkerületi tantervhez alkalmazott részletes havi tananyag-beosztás és heti órarend a használt tankönyvek megjelölése mellett, gondosan elkészítve küldendő be bizotts. elnökhöz.*“ Vagyis minden tanító az egyházker. A) B) C) tanterve közül az iskolájára vonatkozó részben kijelölt tananyagot a közösségében betartható szorgalmi időre (7—8—9—10 óra) ossza be. A tananyag az egyházker. tantervben meg van határozva, azt tehát csak be kell osztani.

Többen mégis egészen másként jártak el. Sokan osztották be a tananyagot 10 óra olyan tanítók is, kiknek köztudomás szerint a szorgalmi idejük 7—8 hónap. Volt, aki a tananyagból kiválasztotta a neki tetsző részt, a többit egyszerűen elhagyta. Másik a mult tanévről vezetett előmeneteli naplóját küldte be. A harmadik a III—IV. és V—VI. osztályoknak ugyanegy tananyagot irt elő stb.

Bizottságunk azon kimutatásokat, melyek nem az egyházmegyei közgyűlés utasítása szerint készítették újra leendő beosztás-, a részben hibásakat javítás és módosítás-, a helyeseket jóváhagyólag használat végett visszajuttatni határozta.

2. Megállapított, hogy tananyagbeosztást nem küldtek be a következő iskolák tanítói:

Az I-ső körből: A szamoszegi 3 tanító. A vitkai 2 tanító.

A II-dik körből: A mérki fitanító. A fábiánházai új tanító. A kántorjánosi új tanító. A nyírmegyesi új tanító.

A III-dik körből: A pályi-i tanító.

A IV-dik körből: A börvelyi kisebb iskola tanítója: Vajnay Sándor. A kismajtényi tanító: Szeőke József.

Az V-dik körből: A géresi fitanító. A dobrai 2 tanító.

A VI-ik körből: Az érkörtvélyesi 2 tanító. Összesen 17 tanító.

Bizottságunk ezeket — mint akik az egyházmegyei közgyűlés határozatának eleget nem tettek — további eljárás végett az egyházmegyei közgyűlésnek bejelenti s egyuttal javasolja, hogy a

nagyecsed, dengelegi, szentmiklósi, domahidai állami iskolák vallástanítói is hivassanak fel a vallástani tananyag beosztására és annak a tanügyi bizottság elnökéhez leendő beterjesztésére.

3. Indítványozás folytán

bizottságunk felhívja az iskolaszéki elnökök és tanítók figyelmét a Hegedüs és Sándor debreczeni könyvárusok f. évi árjegyzékében, a 20-ik lapon hirdetett *osztálykönyvre*, s javasolja, hogy lehetőleg minden iskolában ez használtassék. Ezen osztálykönyv az összes naplózásokat egy könyvbe összpontosítja. Van benne: órarend, iskolalátogatási, felvételi, anyakönyvi, mulasztási napló stb. Ára erős kötésben, rézsarokkal 90 tanuló számára 3 K 60 f, 120 tanuló részére 4 korona.

4. Elnök előterjesztésére bizottságunk kimondja:

a) miszerint körlátogatáskor az iskolafentartók figyelmeztetendők, hogy az Egyházi Törvények VI. t.-cz. 14. §-a szerint minden népiskola a szükséges taneszközökkel és népisk. könyvtárral ellátandó;

b) a VI. t.-cz. 30—31. §-aira vonatkozólag a bizottság bevárja a Konvent intézkedését.

K. m. f.

Lukács Mihály,

bizotts. jegyző.

Vityi Bertalan,

bizotts. elnök.

A közgy. a jelentést tudomásul veszi, a be nem küldött tananyag és órarend utólagos be- küldését elrendeli, az állami és egyéb tanintézet- nél tanító vallás tanárok tananyag beosztása és órarendje az espereshez küldendők.

19. sz. Olvastatott a debreczeni egyházmegye átirata, melyben hozzájárulásra hívja fel egyházmegyénket azon határozatához, melyszerint megváltozását kéri az egyházkerület azon intézkedésének, hogy a belhivatalnokok által fizetendő egyházi adók a haszonélvezetőkben levő egyházközségi földek állami

adója után is föltétlenül mindig kirovandók, még abban az esetben is, ha a tisztviselő használatában levő föld adóját az egyházközség fizeti.

A debreczeni egyházmegye átíratát közgyűlésünk magáévá teszi s ily értelmű határozatát az egyházkerülethez felterjeszti.

20. sz. Olvastatott a heves-nagykunsági egyházmegye átírata a lelkészi nyugdíj és gyámintézet tárgyában.

Közgyűlésünkhöz erre vonatkozólag önálló indítvány adatván be, az átírat tudomásul vétetik.

21. sz. Tőkesegélyért folyamodnak a közalaphoz a következő egyházak: Papos templomépítésre 20,000 kor. Királydarócz építkezés és adósság törlesztésre 12,000 kor. Parasznya újabb építkezésre 8000 kor. Kaplony tanítói lakás és iskola építésre 14000 kor. Fábíánháza adósságtörlesztésre 9000 korona. Olcsva építkezésre 10,000 korona. Olcsvaapáti adósság törlesztésre 7000 kor. Dengeleg templom torony és paplak építésre 15,000 koronát kérnek.

Nevezett egyházak kérvényei pártolólág terjesztetnek fel az egyházkerületi közgyűlésre.

22. sz. Rendkívüli államsegélyért folyamodtak lelkészek: Szabó Menyhért, Tukacs Lajos, Szigethy Gyula, Szabó Lajos, Lányi Kálmán, Korány János, Tukacs Albert, — egyházak: Gebe, Papos, Domahida, — tanító: Juhász Elek.

Kérvények ajánlólag felterjesztetnek az egyházkerülethez.

23. sz. Ref. segély egylethez folyamodnak: Királydarócz, Csomaköz, Kraszna-Szentmiklós, Papos, Bere és Nagydobos.

Folyamodó egyházak kérvényei pártolólág terjesztetnek fel az egyházkerületi közgyűlésre.

24. sz. Adócsökkentés iránt kérvényöket bemutatják: Mátészalka, Parasznya, Nyirmegyes, Bere, Dobra, Papos, Gebe, Kismajtény.

Nevezett egyházak kérvényei az egyetemes adóügyi bizottsághoz ajánlattel terjesztetnek fel.

25. sz. Tárgyaltatott Havas Gyulának a tavaszi egyházmegyei közgyűléshez beadott indítványa a lelkészi nyugdíjintézet tárgyában.

Beható megvitatás után az indítvány első és második pontja az Antal Gábor püspök hírlapban megjelent javaslata értelmében módosítva elfogadtatott s az egyházkerületi közgyűlés, illetve konventhez felterjesztetni határoztatott. Az indítvány harmadik pontja mint kivihetetlen mellőztetett.

26. sz. Olvastatott a parasznyai egyháztanács kérelme, melyben azon határozatának megerősítését kéri, hogy t. i. az egyházi gabona-magtárból kiadott kölcsönök kamata egy köből tőke után az eddigi egy vékáról fél vékára szálltassék le azon indokból, mivel az eddigi magas kamat mellett a hivek a magtári kölcsönt igénybe nem veszik.

Egyházmegyei közgyűlés a kérelemnek helyt adván, az egyháztanácsnak a kölcsön magtári kamatok 1 vékáról fél vékára való leszállítása iránt hozott határozatát megerősíti.

27. sz. Tárgyaltatott Sárközy Ignác parasznyai lelkésznek főtiszt. püspök urhoz intézett s onnan espereshez leküldött kérvénye, melyben arról panaszkodik, hogy egyházközsége a romban levő papilak s egyéb egyházi épületek megépítését, kijavítását eszközölni nem hajlandó.

Esperes azon felvilágosítása után, hogy a parasznyai egyház a nyert segélyeket folyton tökéscíti s ily módon 2—3 ezer korona tőke felett rendelkezik: utasítja közgyűlésünk a parasznyai egyházközséget, hogy a lelkészlak megépítésére szabályszerű tervet és költségvetést terjesszen fel.

28. sz. Kéry Pál paposi lelkész bejelenti, hogy a papilakon és szőlőben eszközölt beruházások költségeinek fedezésére 200 kor. kölcsönt vett fel, s kéri azt mint hasznos beruházást nyilvántartásba venni.

Az 1901. május 1-én tartott e. m. közgyűlés 22. sz. a. a 200 kor. kölcsön felvételét en-

gedélyezvén s a kamat fizetésre az utódot is kötelezvén — a 200 kor. kölcsön, mint hasznos beruházás nyilvántartásba vétetni határozatott.

29. sz. A királydaróczi egyház kérelmezi, hogy az 1907. évi május 7-én tartott egyházmegyei közgyűlés 18. sz. határozata — melyben a nevezett egyházközség adósságainak konvertálása céljából 16,217 kor. hosszú lejáratu törlesztéses kölcsön felvételét engedélyezi, — helyesbítették, illetve pótoltság annak kifejezésével, hogy a kölcsönvétel „betáblázás mellett” engedélyeztetik.

Közgyűlés a kérelemnek helyt adván, határozatilag kimondja, hogy a királydaróczi egyháznak adósságai előnyös konvertálása céljából 16,217 kor. hosszú lejáratu törlesztéses kölcsön felvételét az egyházközség ingatlanaira leendő tkvi betáblázás mellett engedélyezi.

30. sz. Tárgyaltatott az érendrédi egyházközség kérvénye, melyben iskolájának az állam részére való átadhatását kérelmezi azon indokból, mert az amerikai kivándorlás és elköltözés folytán hivei számában mindinkább fogyatkozó szegény egyház iskoláját a kor kívánalmainak s a felsőbb hatóság rendeleteinek megfelelően fejleszteni nem képes, továbbá mert a közoktatási kormány főként nemzetiségi tekintetből a községben állami iskola felállítását mondotta ki, a melyet már a f. évi decz. 1-én megnyitni szándékozik s oda a mostani két ref. tanítót állami tanítókul már ki is nevezte. Miután ily körülmények közt a teljes tandíjmentességet nyújtó állami iskolával szemben a ref. felekezeti iskola növendékeit és tanítóit, valamint élvezett államsegélyeit is elveszíti, ennél fogva annak fenntartása lehetetlen.

A közgyűlés bővebb megvitatás után, tekintettel az immár megváltozhatatlannak látszó kényszerhelyzetre, tekintettel továbbá arra, hogy most még az egyháznak módjában lenne érdekeit az állammal szemben az egyházi törvény VI. cikk 8. §-ának megfelelően szerződésileg biztosítani: sajnálattal bár, hozzájárul az érendrédi egyháztanácsnak és egyházközségi közgyűlésnek azon

határozatához, hogy az ottani ref. felekezeti iskola államosíttassék, figyelmeztetvén nevezett egyházközséget, hogy az egyház érdekeit az átadásnál szerződésileg lehetőleg biztosítsa.

31. sz. Jóváhagyás végett beterjesztetett a csomaközi egyháztanács határozata, mely szerint tekintettel arra, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a ref. tankötelesek számának a törvényes mennyiségen alul történt leszállása indokából a ref. tanító távozása alkalmával az eddig nyújtott 350 kor. államsegélyt megvonta s az elköltözés folytán meggyérült kicsinyke szegény egyházközség a tanítói fizetést és korpótléket öszerejéből nem fedezheti: a tanítói állást beszünteti, a hivek által eddig a tanítónak fizetett egyházi adót eltörli s a tanítói lakást és földeket haszonbérbe adja s az abból befolyó jövedelmet az egyház fentartására fordítja.

Közgyűlés a csomaközi egyháztanács határozatát azon módosítással hagyja jóvá, hogy mivel az egyházi adót nem a tanítás, hanem a kántori szolgálat díjazásaként fizették eddig is a hivek, ezen egyházi adó továbbra is fentartassék és az énekvezér díjazására fordíttassék, míg a tanítói földek és lakás haszonbére az egyház fentartására szolgáljon.

32. sz. Megerősítés végett beterjesztettek a krasznaszentmiklósi egyházközségnek és presbyteriumnak az állami iskola használatára 2-dik tanterem építése iránt hozott határozata és annak bérbeadására vonatkozólag az államkincstárral megkötött szerződése.

Közgyűlés a krasznaszentmiklósi presbyteriumnak és egyházközségi közgyűlésnek beterjesztett határozatait és a 2-dik tanteremre vonatkozó 300 kor. bérösszeget biztosító szerződést utólagosan jóváhagyja.

33. sz. Nagy Károly dengelegi lelkész kérelmezi, hogy a néhai Bük László által az iskolatanító részére tett alapítvány jelenleg 430 kor. tőkéjének kamatai neki, — mint a ki a ref.

felekezeti iskola megszűnte óta az állami iskolába járó ref. gyermekek vallástanítója — adassanak ki.

Az egyházmegyei közgyűlés Nagy Károly dengeli lelkész kérelmének helyt ad, s mert a ref. tanítóság megszűntével az iskolatanítók díjazására tett Bük-alapítvány kamatait jogosan nem élvezheti más, mint az állami iskolába járó ref. gyermekek vallástanítója, — az esedékes kamatoknak részére leendő kifizetését elrendeli.

34. sz. Tárgyaltatott Havas Gyula börvelyi lelkész és Torday Károly kántortanító kérelme, melyben kéri, hogy az egyház tulajdonát tevő s az ő használatukban levő 18, illetve 9 kataszt. hold lápi terület kizsombékoltatására s használhatóvá tételére fordított költségek fejében előbbi 400 kor. utóbbi 200 kor. 40 évi törlesztéses kölcsönt vehessenek fel a nevezett ingatlanra leendő telekkönyvi bekebelezés mellett, oly feltétellel, hogy annak törlesztéses kamatait mindenkor az azon földek hasznélvezői fizessék.

Minthogy nevezetteknek hasonló kérelmét már az 1906. évi májusi egyházkerületi közgyűlés 58. számú határozata azon okból utasította el, „mert az egyházi vagyont jelzálogos kölcsönökkel az egyháztanács s egyházközségi közgyűlés előzetes határozata s engedélye nélkül nem lehet terhelni“, s minthogy jelen kérvényhez a presbyterium engedélyező határozata csatolva van ugyan, de az egyházközségi közgyűlés szintén mellékelt határozata a telekkönyvi bekebelezéshez hozzá nem járul, sőt az ellen tiltakozik: egyházmegyei közgyűlés a kérelmet teljesíthetőnek nem találta.

35. sz. A királydaróczi egyház jóváhagyás végett betérjeszti az 1907. évi márczius 12-én tartott presbyteri gyűlés 32. sz. és az 1907. évi márczius 24-én tartott egyházközségi közgyűlés 3. sz. határozatait, melyekben az 1907. évi költségvetés 5717.32 kor. szükséglettel megállapíttatik s egyuttal a fedezetben mutatkozó 1966 kor. 40 fillér hiány pótlására ugyanannyi összegnek a vékabérek arányában új teherként kivetése mondatik ki.

Miután az 1966.40 koronában megállapított új teherkivetés már költségvetésileg is jóváhagyott s az egyházközség határozata ellen felebbezés nem adatott be, ezen kivetésre vonatkozó presbyteri és egyházközségi közgyűlés határozat jóváhagyatik.

36. sz. Olvastatott Szabó Menyhért kaplonyi lelkész kérvénye, melyben előadja, hogy a kaplonyi lelkészi fizetés — bár legkisebb az egyházmegyében — mégis a konvent által 2292 koronára értékeltetett. Kéri tehát a közgyűlést, hogy a lelkészi fizetés értékét hivatalból a valóságnak megfelelően állapítsa meg.

Az egyházmegyei közgyűlés a kérelemnek helyt adván, a kaplonyi lelkészfizetés értékének megállapítása céljából Havas Gyula és Bodoky Béla tanácsbírákat küldi ki.

37. sz. Jóváhagyás végett beterjesztett a gebei egyház adócsökkentés iránti kérvénye az előírt mellékletekkel.

Egyházmegyei közgyűlésünk a gebei egyház kérvényét a többi folyamodó egyházak kérelmével együtt az egyetemes adóügyi bizottsághoz ajánlólag felterjeszteni határozza.

38. sz. A nagydobosi egyház második iskola részére belsőséget vásárolván, a presbyterium és egyházközségi közgyűlés idevonatkozó határozatait s a vásárlásról szóló adásvevési szerződést jóváhagyás végett beterjeszti s a vételár fedezésére hosszú lejáratu kölcsön felvehetését kérelmezi.

A helyszini szemle megejtésére kiküldött bizottság jelentése szerint a megvásárolni szándékolt belsőség az épületen eszközrendő némi átalakítással iskola céljára alkalmas s a vásárlás az egyházközségre előnyös lévén, egyházmegyei közgyűlésünk a nagydobosi presbyterium 1907. június 30-án tartott gyűlésének 1. sz. és az 1907. július 7-én tartott egyházközségi közgyűlés 1. sz. határozatait valamint a nagydobosi egyházközségnek Lengyel Péterné szül. Balázsi Irma máté-

szalkai lakossal a nagydobosi 223. sz. tkvi betétben A. I. 1—2. sor 268—3. és 269—3. hrsz. alatt felvett 778 □-öl területű házas belsőség megvásárlására vonatkozólag kötött adásvevési szerződését megerősíti s egyuttal a nagydobosi egyháznak a 6500 kor. vételár fedezésére szolgáló kölcsönnek az egyházmegyei gyámintézet pénztárából az egyház ingatlanaira leendő tkvi bekebelezés mellett engedélyezi.

39. sz. A paraszniai egyház lelkészlak építési tervét és költségvetését jóváhagyás végett beterjeszti.

Szakértői véleményben kívánt módosítás és pótlás végett visszaadni határoztatik.

40. sz. A kaplonyi egyház lelkészlak építési terve és költségvetése

szakértői vélemény alapján elfogadtatik.

41. sz. A fábiánházai egyház megerősítés végett beterjeszti a 700 kor. államsegélylyel rendszeresített második tanító-ság díjlevelét.

Egyházmegyei közgyűlés a fábiánházai ref. felekezeti jellegű iskola második tanítói állomásainak díjlevelét megerősíti, s felsőbb jóváhagyás végett az egyházkerületi gyűlésre felterjeszteni határozza, utasítván az egyházközséget, hogy a tanítói fizetésnek 1000 koronára leendő kiegészítéseért folyamodjék.

42. sz. A számvevőszék elfogadás végett bemutatja az egyházközségi számadás főkönyvének tervezetét.

Elfogadtatott azon módosítással, hogy az „okmány szám“ rovata kihagyassék. Kinyomatásával a számvevőszék elnöke megbízott.

43. sz. Targyaltatott a paposi egyház kérvénye, melyben a parokhiális könyvtárért járó díj fizetése alól — szegénysége miatt — felmentését kéri.

Közgyűlés a kérelmet elfogadván, a paposi kis egyház köztudomásu szegénységére való tekintettel az egyházkerületi közgyűlésre pártolólág felterjeszteni határozza.

44. sz. Esperes előterjesztésére az esperesi postakihordó szolgának

40 kor. évi díjazás az egyházmegyei közpénztár terhére megállapittatik.

45. sz. Esperes előadja, hogy a felszaporodott levelezés folytán az eddigi 50 korona irodai átalány az esperesi iroda szükségleteinek fedezésére elégtelen, kéri azért az átalány beszüntetését s a szükséges kellékeknek a közpénztár által leendő beszerzését.

Közgyűlés ezen előterjesztésre az eddigi 50 kor. irodai átalányt beszüntetvén, a szükséges irodai szerek beszerzésére esperest felhatalmazza s a felmerülő számlák kiegyenlítését a közpénztárra utalja.

46. sz. A dobrai egyház megerősítés végett beterjeszti a lelkészi s két tanítói módosított, illetve a második tanítói új díjleveleket.

Beterjesztett díjlevelek — fizetéscsonkítás esete fenn nem forogván, — megerősittetnek s jóváhagyás végett az egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetnek.

47. sz. Egyházmegyénkben az egyházközségi közgyűlést képviseleti alapon csupán Nagykároly és Mátészalka óhajtván szervezni,

közgyűlésünk ilyen értelmű javaslata az egyházkerületre felterjesztetik.

48. sz. Az olcsvai egyház jóváhagyás végett beterjeszti az ujonnan építendő második iskola épület tervezetét, valamint a Kisbirtokosok Földhitelintézetétől felvenni szándékolt 10,000

korona 62 évi törlesztéses kölcsönről szóló kötelezvényt a vonatkozó presbyteri és egyházközségi közgyűlési határozatokkal.

A kölcsönvétel — egyházhatóságilag már engedélyezve lévén — tudomásul szolgál, az iskolaépület tervezete a rávezetett szakértői észrevételekkel és módosításokkal elfogadtatik és jóváhagyatik.

49. sz. A nyírmegyesi egyház megerősítés végett beterjeszti a 960 korona állami fizetés kiegészítéssel szervezett harmadik tanítóság díjlevelét.

Közgyűlés a benyújtott díjlevelet megerősíti s felsőbb jóváhagyás végett az egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

50. sz. Az ilki egyház beterjeszti jóváhagyás végett az államsegélylyel szervezett második tanítóság díjlevelét.

Az állás szervezése esperesileg jóváhagyva lévén, a benyújtott díjlevél megerősített s felsőbb jóváhagyás végett az egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetik.

51. sz. Olvastatott a Mátészalkán 1907. október hó 2-án tartott lelkészi értekezlet következő jegyzőkönyve:

J E G Y Z Ő K Ö N Y V.

Felvétetett Mátészalkán a nagykarolyi ref. egyházmegye lelkész értekezletén 1907. okt. 2-án.

Jelen vannak: Berey József esperes elnöklete alatt Korány János, Tukacs Lajos, Kincses István, Szigethy Gyula, Móricz Árpád, Szabó Miklós lelkészek és Szepesi Károly e. m. ügyész. Jegyzőkönyvvezetésére elnöklő esperes Szabó Miklós lelkészt szólítja fel.

Értekezletünk kimondja, hogy az egyházmegyei gyámintézetnél a belépő új lelkészek előtt a sorompót lezárja és egybizottság kiküldését kéri annak a megállapítására, hogy fedezhető lenne-e gyámintézetünkben annak tönkretéve nélkül el-

sőben a lelkészek részéről 5 év alatt befizetendő visszamenő járulék abban az esetben, ha az illető lelkész 5 év alatt elhalna, másodszor lehetséges volna-e, hogy a gyámintézet részben, vagy egészben fedezhetné-e tagjai helyett a 23%-os belépési járulékot.

Több tárgy nem lévén, értekezletü gyűlésünk véget ért.

K. m. f.

Berey József

esperes.

M. Szabó Miklós

jegyző.

Dr. Szepesi Károly

egyh. ügyész.

Korány János,

Tukacs Lajos,

Kincses István,

Szigethy Gyula,

Mauritz Árpád.

Javaslat elfogadtatott s vélemény nyilvánítással esperes elnöklete alatt gyámpénztárnok, ellenőr, számvevő és ügyész megbízott.

52. sz. A tárgysorozat kimerítettén, Domahidy Elemér gondnok a közgyűlést berekeszti.

Hitelesített Mátészalkán, 1907. október 10-én.

Berey József,

esperes.

Kincses István,

lelkészi jegyző.

Tukacs Lajos.

Mauritz Árpád.

1—6. számot jegyzette: Bányay E. 7—52. számot: Kincses I.

SZÁMADÁSA

Vityi Bertalan lelkeszi özvegy-árva gyámintézeti pénztárnoknak
1906. szept. 1-től 1907. szept. 1-ig.

A), B), C), D) mellékletekkel.

B e v é t e l.

Folyó- szám	A bevétel ideje	A bevétel megnevezése	Bevett összeg	
			K	f
	1906.			
1	szept. 1.	Ujlaky Gábor kamatba fizetett	40	—
2	" 4.	Csutoros Albert kamatba fizetett	14	—
3	" 19.	A krasznaszentmiklósi egyház 1906. évre lélekszám után fizetett	4	17
4	" 22.	A börvelyi egyház 1906. évre lélekszám után fizetett	46	08
5	" 28.	A dengelegi egyház 1906. évre lélekszám után fizetett	6	24
6	" 29.	Györfy Albert járm-i lakos tőketartozása törlesztésére fizetett	400	—
7	" 29.	Györfy Albert 200 korona tartozása után félévi kamatba fizetett	6	—
8	okt. 20.	Özv. Szücs Antalné Lengyel Lászlóné helyett 300 korona tartozás után kamatba fizetett	24	—
9	" 27.	Rác Elek kismajtényi lelkész 1½% járulékba fizetett	24	—
10	" 27.	Rác Elek 200 korona tartozása után ka- matba fizetett	47	—
11	" 27.	Rác Elek késedelmi kamatba fizetett . . .	2	67
12	nov. 10.	Kincses István 1906. évre 1½% járulékba fizetett	24	—
13	" 17.	A nagydobosi egyház 1906. évre lélekszám után fizetett	32	28
14	" 19.	Az 1104. számú népbanki könyvre kivettem	800	—
15	" 19.	Özv. Veis Ignáczné járm-i lakos 1000 kor. tartozása után félévi kamatba fizetett . .	30	—
16	" 27.	Özv. Szücs Antalné Lengyel Lászlóné helyett tökében fizetett	300	—
Átvitel:			1800	44

Folyó- szám	A bevétel ideje	A bevétel megnevezése	Bevett összeg	
			K	f
		Áthozza:	1800	44
	1906.			
17	nov. 27.	Özv. Szücs Antalné kamatba fizetett . . .	10	—
18	" 28.	Kéri Pál paposi lelkész az 1904. évre $1\frac{1}{2}\%$ járulékba fizetett	22	50
19	" 28.	Az érendrédi egyház 1906. évre lélekszám után fizetett	24	84
20	decz. 6.	Farkas András irinyi lakos 500 korona tar- tozása kamatjába fizetett	74	—
21	" 6.	Farkas András késedelmi kamatba fizetett .	6	—
22	" 8.	A nyirmeggyesi egyház az 1906. évre lélek- szám után fizetett	39	66
23	" 19.	A mátészalkai egyház 1906. évre lélekszám után fizetett	95	82
24	" 20.	Lövei Pál 400 korona tartozása után kamatba fizetett	24	—
	1907.			
25	január 12.	Krasza Sámuel mátészalkai lakos Kalmár Ferencz helyett 1000 korona után kamatba fizetett	60	—
26	" 12	A báró Baldáchy-alap osztalékából jutalék 1906. évre	81	—
27	" 24.	Pataki Sándor érkörtvélyesi lelkész egyház- megyei gyűléseni meg nem jelenéseért büntetéspénzt fizetett	4	—
28	" 25.	Takács Ferencz szaniszlói lelkész 1906. évi $1\frac{1}{2}\%$ járulékba fizetett	24	—
29	" 28.	Az ópályi-i egyház 1906. évre lélekszám után fizetett	14	49
30	márcz. 7.	Györfi Albert járm-i lakos tőkében fizetett	200	—
31	" 14.	Az olesvaapáti-i egyház 1906. évre lélekszám után fizetett	24	36
32	április 2.	10 darab egyesített népbanki részvény osz- taléka	480	—
33	" 2.	A dobrai egyház 600 korona után félévi kamatba fizetett	18	—
34	" 7.	Takács Ferencz szaniszlói lelkész kamatba fizetett	12	—
35	" 7.	Takács Ferencz berei lakos 500 korona után kamatba fizetett	30	—
36	" 18.	Harsányi Pál apáti-i lelkész az 1905. és 1906. évekre $1\frac{1}{2}\%$ járulékba fizetett . .	48	—
		Átvitel:	3093	11

Folyó- szám	A bevétel ideje	A bevétel megnevezése	Bevett összeg	
			K	f
	1907.	Áthozat:	3093	11
37	április 25.	Özv. Buzás Lajosné az 1906. aug. 27-ik napján kapott előleget visszafizette kegydíjából	150	—
38	" 29.	A 2242. számú népbanki könyvre kivettem	7000	—
39	" 29.	Puskás Lajosné Rácz Etelka mátészalkai lakos 3000 korona kölesöne után félévi kamatba fizetett	90	—
40	május 2.	A nagykárolyi takarékpénztár Szathmáry József helyett tőkében fizetett	3000	—
41	" 2.	A nagykárolyi takarékpénztár Szathmáry József helyett kamatba fizetett	2240	67
42	" 2.	Tukacs Lajos 1½% gyámintézeti járulékba fizetett	63	—
43	" 2.	Tukacs Lajos 1906. évi 1½% járulékba fiz.	24	—
44	" 2.	Tukacs Lajos kamatba fizetett 200 korona után	13	—
45	" 21.	Szabó Miklós királydaróczi lelkész Ablonczy Andor helyett tőkében fizetett	200	—
46	" 21.	Szabó Miklós Ablonczy Andor helyett kamatba fizetett	130	—
47	" 21.	Szabó Miklós Ablonczy Andor helyett késedelmi kamatba fizetett	10	—
48	" 21.	Szabó Miklós Ablonczy Andor helyett 1½% járulékba fizetett	260	—
49	" 27.	A 2242. számú népbanki könyvre kivettem	2800	—
50	junius 4.	Farkas András irinyi lakos 500 korona tartozását lefizette	500	—
51	" 4.	Farkas András kamatba fizetett	46	—
52	" 6.	A dengelegi egyház 3000 korona tartozása után félévre fizetett	90	—
53	julius 5.	Kincses István 1907. évre 1½% járulékba fizetett	24	—
54	" 19.	Ujlaky Gábor 1½% járulékba fizetett	45	—
55	" 19.	Ujlaky Gábor kamatba fizetett	43	—
56	" 19.	Ujlaky Gábor késedelmi kamatba fizetett	2	—
57	aug. 26.	Az 1104. számú népbanki könyvre kivettem	170	—
Összes bevétel:			19993	78

K i a d á s.

Folyó- szám	A kiadás ideje	A kiadás megnevezése	Kiadott összeg	
			K	f
	1906.			
1	szept. 1.	Túlkiadás az 1905—1906. évi számadásban	18	—
2	október 5.	Az 1104. számú népbanki könyvre betettem	500	—
3	nov. 19.	Dr. Szepesi Károly egyházmegyei ügyésznek Veis Ignáczné jármí-i lakosnak kölcsönül leendő kiadás végett elküldtem	1000	—
4	decz. 17.	Pénztárnok tiszteletdíja 1906. ápr. 24-től 1907. ápr. 24-ig	200	—
	1907.			
5	január 14.	Az 1104. számú népbanki könyvre betettem	550	—
6	április 2.	A dobrai egyháznak kölcsön adtam	600	—
7	" 25.	Özv. Buzás Lajosnének kegydíjban kifizettem	500	—
8	" 29.	Dr. Szepesi Károly ügyésznek Puskás La- josné Rácz Etelka mátészalkai kölcsöne lebonyolítása végett elküldtem	3000	—
9	" 29.	Özv. Kubinyi Károlynének kegydíjban ki- adtam	250	—
10	" 29.	Özv. Szabó Károlynének kiadtam	625	—
11	" 29.	Özv. Pócsik Andrásnének kegydíjban fizettem	125	—
12	" 29.	Özv. Lengyel Pálnének és leányának ki- adtam	375	—
13	" 29.	Özv. Szenczi Ferencznének és három gyer- mekének kiadtam	625	—
14	" 29.	Özv. Szikszai Józsefnének kegydíjba fizettem	250	—
15	május 2.	Dienes Emmának kegydíjba kifizettem . . .	250	—
16	" 2.	Özv. Kósa Dánielnének kegydíjba	250	—
17	" 3.	A 2242. számú népbanki könyvre betettem	5700	—
18	" 7.	Özv. Csighy Ferencznének kegydíjba fizettem	250	—
19	" 21.	Szabó Miklós királydaróczi lelkésznek köl- csön adtam	600	—
20	" 21.	Özv. Ablonczy Andornének kegydíjba fizettem	250	—
21	" 23.	Özv. Biró Károlynének kegydíjba fizettem	250	—
22	junius 4.	Özv. Kiss Lajosnének kegydíjba fizettem .	250	—
23	" 6.	A dengelegi egyháznak kölcsön adtam . .	3000	—
24	aug. 10.	A 2242. számú népbanki könyvre betettem	425	—
25	" 27.	Özv. Buzás Lajosnének az 1908—1909. évi kegydíjából előleget adtam	150	—
		Mérleg:	19993	—
		Bevétel	19,993 K 78 f.	
		Kiadás	19,993 K — f.	
		Maradvány: — K 78 f.		

Bere, 1907. augusztus 31.

Uray József,
ellenőr.

Vityi Bertalan,
pénztárnok.

A) melléklet.

A gyámintézet kölcsöntőkéinek részletes kimutatása.

Folyószám	Tartozó neve	Kötvény kelte	Kölcsön összeg		Esedékes kamat ideje	Kamat		Összesen	
			K	f		K	f	K	f
1	Lövey Pál	1878. ápr. 20.	100	—	1908. ápr. 30.	—	—	100	—
2	Lövey Pál	1880. ápr. 12.	100	—	1908. ápr. 12.	—	—	100	—
3	Lányi Kálmán . . .	1877. decz. 6.	200	—	1907. decz. 6.	240	—	440	—
4	Ujlaky Gábor . . .	1878. január 1.	200	—	1908. jan. 1.	101	—	301	—
5	Lövey Pál	1880. okt. 12.	200	—	1908. ápr. 12.	—	—	200	—
6	Olcsvai egyház . . .	1881. május 1.	400	—	1908. május 1.	84	—	484	—
7	Asztalos György . .	1879. decz. 5.	200	—	1907. decz. 5.	12	—	212	—
8	Szabó Gusztáv . . .	1883. jan. 1.	200	—	1907. decz. 31.	128	—	328	—
9	Kr.-szt.-miklós . . .	1886. márcz. 29.	600	—	1908. márcz. 29.	408	—	1008	—
10	Szamoszeg	1886. május 10.	1000	—	1908. május 10.	590	—	1590	—
11	Tukacs Lajos . . .	1886. jan. 29.	200	—	1908. jan. 29.	21	—	221	—
12	Kocsár Imre	1887. febr. 15.	—	—	—	120	44	120	44
13	Daresi Bertalan . .	1887. ápr. 18.	200	—	1908. ápr. 18.	24	—	224	—
14	Asztalos Kálmán . .	1889. szept. 22.	152	—	1907. szept. 22.	18	24	170	24
15	Szabó Menyhért . .	1890. jan. 16.	100	—	1908. jan. 16.	184	—	284	—
16	Kalmár Ferencz . . .	1891. május 23.	1000	—	1907. nov. 23.	36	—	1036	—
17	Kalmár Ferencz . . .	1890. decz. 16.	200	—	1907. decz. 16.	232	—	432	—
18	Király István	1893. aug. 1.	3000	—	1908. febr. 1.	973	44	3973	44
19	Szigethy Gyula . . .	1896. május 21.	200	—	1908. május 21.	196	—	396	—
20	Kovács Károly . . .	1895. nov. 14.	100	—	1907. nov. 14.	28	—	128	—
21	Takács Ferencz . . .	1895. ápr. 21.	200	—	1907. okt. 21.	20	—	220	—
22	Takács Ferencz . . .	1896. ápr. 25.	500	—	1907. okt. 25.	10	—	510	—
23	Szabó Lajos	1896. jun. 10.	100	—	1907. decz. 10.	42	—	142	—
24	Csigy István	1897. jan. 15.	200	—	1908. jan. 15.	148	—	348	—
25	Rácz Elek	1897. július 22.	200	—	1908. jan. 22.	1	—	201	—
26	Szigethy Gyula . . .	1897. ápr. 13.	300	—	1907. okt. 13.	136	—	436	—
27	Kovács János	1899. jan. 8.	100	—	1908. jan. 8.	44	—	144	—
28	Ladányi Endre . . .	1899. július 16.	120	20	1908. jan. 16.	31	57	151	77
29	Sárközi Ignác . . .	1899. május 27.	200	—	1907. nov. 27.	104	—	304	—
30	Kalmár Ferencz . . .	1899. május 3.	400	—	1907. nov. 3.	256	—	656	—
31	Papp Miklósné . . .	1899. decz. 5.	700	—	1907. decz. 5.	72	—	772	—
32	Csutoros Albert . . .	1900. jan. 25.	200	—	1907. jun. 25.	28	—	228	—
33	Ladányi Endre . . .	1900. nov. 18.	53	60	1908. febr. 18.	6	42	60	02
34	Szobonya József . .	1899. ápr. 24.	112	—	1908. ápr. 24.	22	40	134	40
Átvitel:			11737	80		4317	51	16055	31

Folyószám	Tartozó neve	Kötvény kelte	Kölesön összeg		Esedékes kamat ideje	Kamat		Összesen	
			K	f		K	f	K	f
	Áthozat:		11737	80		4317	51	16055	31
35	Szabó Menyhért .	1904. július 8.	104	41	1908. jan. 8.	25	—	129	41
36	Özv. Veis Ignáczné	1906. nov. 19.	1000	—	1907. nov. 19.	30	—	1030	—
37	Dobrai egyház . .	1907. ápr. 2.	600	—	1908. ápr. 2.	18	—	618	—
38	Szabó Miklós . .	1907. május 21.	600	—	1907. nov. 21.	18	—	618	—
39	Dengelegi egyház .	1907. jun. 6.	3000	—	1907. decz. 6.	—	—	3000	—
40	Rácz Etelka Puskás Lajosné	1907. ápr. 29.	3000	—	1907. okt. 29.	—	—	3000	—
	Összesen:		20042	21		4408	51	24450	72

Berében, 1907. augusztus 31.

Uray József,
ellenőr.

Vityi Bertalan,
gy. pénztárnok.

B) melléklet.

K i m u t a t á s

az egyházmegyei gyámintézeti $1\frac{1}{2}\%$ járulékok hátralékairól.

Folyó- szám	Gyámintézeti tag neve	Hátralék	
		K	f
1	Szabó Gusztáv	204	60
2	Ujlaky Gábor	146	—
3	Havas Gyula	24	—
4	Berey József	24	—
5	Korány János	48	—
6	Asztalos Kálmán	307	—
7	Asztalos György	59	19
8	Segesváry József	24	—
9	Batta Miklós	24	—
10	Szigethy Gyula	300	—
11	Segesváry József	24	—
12	Csutoros Albert	24	—
13	Kalmár Ferencz	359	—
14	Ladányi Endre	46	50
15	Ujlaky Miklós	48	—
16	Lányi Kálmán	468	87
17	Veres Gusztáv	174	32
18	Mauricz Árpád	72	—
19	Szobonya József	126	—
20	Uray József	24	—
21	Takács Ferencz	24	—
22	Tukacs Albert	24	—
23	Vityi Bertalan	155	—
24	Rácz Elek	24	—
25	Szabó Miklós	24	—
26	Nagy Károly	24	—
27	Veres Imre	24	—
28	Szabó Menyhért	84	50
29	Szabó Lajos	185	61
30	Csighy István	295	18
31	Király István	284	18
32	Kéri Pál	24	—
33	Sárközi Ignác	259	63
Összesen :		3959	58

Berében, 1907. aug. 31.

Uray József,
gyámintézeti ellenőr.

Vityi Bertalan,
gyámintézeti pénztárnok.

C) melléklet.

K i m u t a t á s

az egyházak lélekszám utáni járulékok hátralékairól.

Folyó- szám	Hátralékos egyház neve	A hátralék éve	Összesen	
			K	f
1	Jármi	1906. év 13·26 K, 1907. 13·26 K . .	26	52
2	Mátészalka . . .	1907. év 95·82 K	95	82
3	Papos	1907. év 5·79 K	5	79
4	Parasznya . . .	1907. év 4·86 K	4	86
5	Ópályi	1907. év 14·40 K	14	40
6	Nagydobos . . .	1907. év 32·28 K	—	—
7	Szamoszeg . . .	1902. év 84·07 K, 1903. 72·78 K, 1904. 78·85 K, 1907. 73·06 K	308	76
8	Olesva	1907. év 22·80 K	22	80
9	Apáti	1907. év 24·36 K	24	36
10	Vitka	1907. év 30·06 K	30	06
11	Ilk	1907. év 21·51 K	21	51
12	Nagyecsed . . .	1907. év 99·36 K	99	36
13	Mérk	1907. év 23·01 K	23	01
14	Fábiánháza . . .	1907. év 34·17 K	34	17
15	Gebe	1906. év 27·12 K, 1907. 27·12 K . .	54	24
16	Nyirmeggyes . .	1907. év 39·66 K	39	66
17	Hodász	1907. év 20·85 K	20	85
18	Kántorjánosi . .	1907. év 45·72 K	45	72
19	Bere	1907. év 13·68 K	13	68
20	Csomaköz	1907. év 4·02 K	4	02
21	Szaniszló	1907. év 11·70 K	11	70
22	Érkörtlélyes . .	1907. év 37·47 K	37	47
23	Érendréd	1904. év 27·06 K, 1907. 24·84 K . .	51	90
24	Dengeleg	1907. év 6·24 K	6	24
25	Iriny	1907. év 13·33 K	13	33
26	Gencs	1904. év 27·14 K, 1906. 30— K, 1907. 30— K	87	14
27	Géres	1904. év 30·72 K, 1906. 28·89 K, 1907. 28·89 K	88	50
28	Dobra	1906. év 36·30 K, 1907. 36·30 K . .	72	60
29	Kr.-sztt.-miklós .	1904. év 3·60 K, 1905. 4·17 K, 1906. 4·17 K, 1907. 4·17 K	16	11
30	Kismajtény . . .	1906. év 18·03 K, 1907. 18·03 K . .	36	06
31	Domahida	1907. év 9·81 K	9	81
32	Kaplony	1907. év 9·06 K	9	06
33	Börvely	1907. év 46·08 K	46	08
34	Nagykároly . . .	1907. év 102·15 K	102	15
35	Királydaróc . . .	1907. év 17·40 K	17	40
Összesen :			1495	14

Berében, 1907. augusztus 31.

Uray József,
ellenőr.

Vityi Bertalan,
gy. pénztárnok.

D) melléklet.

A gyámintézet

vagyoni helyzetének rövid áttekintése.

Folyó- szám	A vagyon megnevezése	Összeg	
		K	f
1	6% kölcsöntőkékben	20042	21
2	A kölcsöntőkék esedékes kamatai	4408	51
3	1½% gyámintézeti járulékok hátrányai	3959	58
4	Az egyházak lélekszám utáni járuléka	1495	14
5	10 darab népbanki részvény névértéke	4000	—
6	Az 1104. és 2242. számú népbanki könyvekben betét	17497	51
Összes vagyon:		51402	95

azaz ötvenegyezer négyszázkét korona 95 fillér.

Bere, 1907. augusztus 31.

Uray József,
gyámintézeti ellenőr.

Vityi Bertalan,
gyámintézeti pénztárnok.

II. Függelék a 15. számhoz.

SZÁMADÁSA

Vityi Bertalan országos gyámintézeti pénzkezelőnek 1906. szept. 1-től
1907. szept. hó 1-ig.

B e v é t e l.

Folyószám	A bevétel ideje	Gyámintézeti tag neve	Melyik évről fizetett	Belépési 10 ^o / _o		Évi 2 ¹ / ₂ ^o / _o		Összesen	
				K	f	K	f	K	f
1	1906. szept. 4.	Asztalos György	1906	—	—	59	40	59	40
2	okt. 27.	Rác Elek	1906	—	—	46	33	46	33
3	nov. 1.	Tukacs Albert	1904	10	—	36	63	46	63
4	" 1.	Tukacs Albert	1905	10	—	39	13	49	13
5	" 1.	Tukacs Albert	1906	—	—	39	13	39	13
6	" 1.	Tukacs Albert kamatba fiz.	—	—	—	—	—	6	86
7	" 10.	Kincses István	1905	—	—	60	84	60	84
8	" 28.	Kéri Pál	1905	—	—	48	85	48	85
9	" 28.	Mauricz Árpád	1906	—	—	43	03	43	03
10	" 28.	Vityi Bertalan	1906	—	—	45	35	45	35
11	decz. 6.	Szobonya József	1906	—	—	40	28	40	28
12	" 19.	Harsányi Pál	1906	49	44	50	56	100	—
13	" 20.	Lövey Pál	1906	—	—	47	59	47	59
14	" 23.	Harsányi Pál	1906	17	72	—	—	17	72
15	1907. jan. 25.	Takács Ferencz	1906	—	—	46	68	46	68
16	ápr. 2.	Szabó Gusztáv	1906	—	—	81	76	81	76
17	julius 5.	Kincses István	1906	—	—	60	84	60	84
18	" 5.	Kincses István kamatba fiz.	—	—	—	—	—	5	06
19	" 26.	Kéry Pál	1906	—	—	38	85	38	85
20	" 26.	Kéry Pál	1907	—	—	38	85	38	85
21	aug. 4.	Veress Imre	1907	—	—	39	56	39	56
Összes bevétel:				87 16		863 66		962 74	

Kiadás.

Folyószám	A kiadás ideje	A kiadás megnevezése	Kiadott összeg	
			K	f
1	1906. nov. 1.	A magyar földhitelintézet pénztárának elküldtem	247	48
2	„ 2.	A magyar földhitelintézet pénztárába befizettem	198	07
3	decz. 24.	A magyar földhitelintézet pénztárába befizettem	205	59
4	1907. jun. 6.	A magyar földhitelintézet pénztárába befizettem	128	44
5	aug. 29.	A magyar földhitelintézet pénztárába befizettem	183	16
6		Postadíjba fizettem összesen	2	—
		Összes kiadás:	964	74
Mérleg:				
		Bevétel	962 K	74 f.
		Kiadás	964 K	74 f.
		Túlkadás:	2 K	— f.

Bere, 1907. augusztus 31.

Vityi Bertalan,
pénzkezelő.

Kimutatás

az országos gyámintézeti járulékok hátralékairól és a folyó évi járulékokról.

Folyó- szám	Gyámintézeti tag neve	Hátralék		Folyó évi	
		K	f	K	f
1	Apáti	—	—	50	44
2	Vityi Bertalan	—	—	45	35
3	Havas Gyula	—	—	57	57
4	Uray József	—	—	49	50
5	Királydarócz	156	40	—	—
6	Szabó Miklós	—	—	92	19
7	Nagy Károly	—	—	37	50
8	Mauricz Árpád	—	—	43	02
9	Korány János	98	30	44	15
10	Szabó Lajos	257	32	50	25
11	Berey József	—	—	63	04
12	Csutoros Albert	—	—	42	45
13	Asztalos Kálmán	200	52	43	88
14	Szigethy Gyula	225	19	50	66
15	Ladányi Endre	104	92	—	—
16	Ujlaky Miklós	102	03	102	03
17	Kalmár Ferencz	213	87	44	73
18	Lányi Kálmán	187	40	41	20
19	Veres Gusztáv	183	75	42	70
20	Veres Imre	—	—	—	—
21	Szabó Menyhért	251	17	57	30
22	Asztalos György	—	—	59	40
23	Pataki Sándor	47	77	47	77
24	Rácz Elek	—	—	46	33
25	Tukacs Lajos	150	40	44	30
26	Tukacs Albert	—	—	39	18
27	Olesva	—	—	47	58
28	Király István	217	72	48	80
29	Kéry Pál	—	—	—	—
30	Sárközi Ignác	499	72	44	30
31	Kincses István	—	—	60	84
32	Szabó Gusztáv	245	28	81	76
33	Takács Ferencz	—	—	46	68
34	Csighy István	201	83	44	83
35	Segesváry József	—	—	40	85
36	Szobonya József	—	—	40	28
37	Ujlaky Gábor	203	40	45	20
Összesen :		3246	99	1696	06

Bere, 1907. augusztus 31.

Vityi Bertalan.

T Á R G Y M U T A T Ó.

1. sz. Esperes imája. Megnyitó. Jegyzők s hitelesítők.
2. „ Világi képviselők megbízó leveleiket bemutatják. Távollevők igazolása.
3. „ Esperes időszaki jelentése.
4. „ Olcsvaapáti lelkészválasztás megerősítettik.
5. „ Havas Gyula tanácsbíró esküt tesz.
6. „ Tanító-képviselők választása tudomásul szolgál.
7. „ Új tanítók állomásaikban megerősítettnek.
8. „ Új segédlelkészek bekebelezetnek.
9. „ Gyűlésről elmaradók bejelentése.
10. „ Szavazatot nem küldőkről jelentés.
11. „ Új tanítók eskütétele.
12. „ Gróf Tisza István köszönete.
13. „ Közpénztárnok lemondása, választásról intézkedés.
14. „ Dr. Szepesi Károly tanácsbírósról lemond, választásról intézkedés.
15. „ Számvevőszék jelentése.
16. „ Gyámintézeti kölcsönök kamatai emeltetnek.
17. „ Tanügyi biz. jelentése az iskolákról.
18. „ „ „ tananyag-beosztásról.
19. „ Debreczeni e. m. átirata.
20. „ Heves-nagykunsági e. m. átirata.
21. „ Tökesegélyért folyamodó egyházak.
22. „ Rendkívüli államsegélyért folyamodók.
23. „ Ref. segély-egylethez folyamodók.
24. „ Adócsökkentésért folyamodók.
25. „ Havas Gyula indítványa nyugdíjint. ügyében.
26. „ Parasznya a magtári kamatot leszállítja.
27. „ Sárközy I. kérvénye.
28. „ Kéry Pál hasznos beruházása.
29. „ Királydaróc jkv. kiigazítást kér.

30. sz. Érendrédi iskola államosítása.
31. „ Csomaköz iskoláját beszünteti.
32. „ Krasznaszentmiklós állami iskola részére 2-ik tantermet épít s bérbead.
33. „ Nagy Károly kérelme a Bük-alapítványért.
34. „ Havas Gyula és Torday Károly kérvénye beruházási kölcsön tárgyában.
35. „ Királydaróc új teher kivetése.
36. „ Kaplonyi lelkészfizetés értékelése.
37. „ Gebe kérvénye adócsökkentés iránt.
38. „ Nagydobos iskolatelket vásárol s kölcsönt vesz.
39. „ Parasznya lelkészlak építése.
40. „ Kaplony „ „
41. „ Fábiánháza II. tanító díjlevelét megerősítetteti.
42. „ Számadási főkönyv-mintája elfogadtatik.
43. „ Papos kérvénye paroch. könyvtárdíj elengedéseért.
44. „ Esperesi postakihordó díjazása.
45. „ Esp. irodai átalány beszüntetése.
46. „ Dobrai díjlevelek megerősítése.
47. „ Egyházközségi közgyűlés képv. szervezete.
48. „ Olesva iskolaterve s kölcsöne jóváhagyatik.
49. „ Nyírmeggyesi III. tanító díjlevele megerősítése.
50. „ Ilki II. tanító díjlevele megerősítettetik.
51. „ Lelkész-értekezlet javaslata.
52. „ Berekesztés.

